

Άννα, Πολυχρόνης, Στέργιος, Βάγια Κωστούδη και παππού Αλέκος

Μια εικόνα χίλιες αναμνήσεις, για δεκάδες γενεές Βρυσικιωτών θα μπορούσε να πει κάποιος γι΄ αυτή τη φωτογραφία, αφού για τουλάχιστον σαράντα χρόνια ο μπάρμπα Αλέκος υπήρξε ο μπακάλης του χωριού μας.

Θα ευχαριστήσω μέσα από την καρδιά μου τον αγαπητό ανιψιό Χρόνη για τη μοναδική αυτή φωτογραφία.

Αξίζει όμως να διαβάσουμε κάποιο κείμενο εδώ, τη μοναδική γραπτή αναφορά ίσως για τον κυρ Αλέκο, από το μυθιστόρημά του θείου Λάκη «Πολύκαρπος και Θεοφάνης στα χρόνια του ζωναράδικου»

…… Μια μεγάλη φαρδιά στράτα διασχίζει το χωριό Βρυσικά από την πάνω μεριά μέχρι την κάτω. Στη μέση του χωριού η φαρδιά στράτα πλατειάζει, γίνεται ένα μεγάλο αλώνι, το μεσοχώρι. Κατεβαίνοντας το δρόμο, στην αριστερή μεριά της πλατείας, συναντά ο διαβάτης ένα στενόμακρο οίκημα με μεγάλη διπλή πόρτα και πολλά παράθυρα, είναι το κεντρικό καφενείο του χωριού και ανήκει στην εκκλησία. Κάθε πέντε χρόνια η εκκλησιαστική επιτροπή το βγάζει οε δημοπρασία για νοίκιασμα αλλά εδώ και δεκαπέντε χρόνια, από την προπολεμική εποχή το λειτουργεί ένας ξενόφερτος, ο μπάρμπα Αλέκος, είναι ο μόνος που συμμετέχει κάθε φορά στη δημοπρασία και αυτός είναι ο καφετζής.
Μπροστά από το καφενείο είχαν κτίσει με προσωπική εργασία οι χωριανοί ένα μεγάλο πεζούλι, μια εξέδρα, κατά μήκος και κολλητά με τον τοίχο του, ως τρία μέτρα φαρδύ. Δυο μεγάλες μουριές, δυο «ντουντάλιες», χάριζαν απλόχερα τον ίσκιο τους το καλοκαίρι. Σήμερα, με την πολύ ζέστη, κάθε τόσο ο καφετζής ο μπάρμπα Αλέκος έβγαζε κάνα δυο κουβάδες νερό από το πηγάδι της πλατείας και το έριχνε στο τσιμεντένιο δάπεδο της εξέδρας για δροσιά.
Πάνω στην εξέδρα ήταν αραδιασμένα λίγα τραπέζια και μερικές, ανάκατα σκορπισμένες, καρέκλες.
Μεσημέριαζε.....
Στο πεζούλι κάθονταν δυο γερόντια και ο καφετζής. Ο ένας γέρος, ακουμπισμένος στη χοντρή κακό πελεκημένη μαγκούρα του, λαγοκοιμόταν. Κάθε τόσο κουνούσε τις μουστάκες του μένα τρόπο λες και ήταν αλογοουρά, για να διώξει τις μύγες που κορφολογούσαν ανήσυχες τα ρουθούνια και τα μάτια του, ο άλλος γέρος προσπαθούσε να πιάσει κουβέντα με τον καφετζή αλλά αυτός, αποχαυνωμένος από τη ζέστη και τη μεσημεριανή νύστα του, δεν τον απαντούσε.
Ο Σωτήρης κατάκοπος και ιδρωμένος έφθασε στο καφενείο και δρασκέλισε τα δυο σκαλοπάτια της εξέδρας, πλησίασε και καλημέρισε τους γερόντους τραβώντας συγχρόνως και μια καρέκλα για να καθίσει. Και οι τρεις, καφετζής και γέροντες, μόλις τον είδαν τσιτώθηκαν στα καθίσματα
τους. Ξένος στο χωριό; Σπάνιο πράμα, μια φορά το χρόνο κι' αν
τύχαινε να εμφανισθεί κάποιος.
Αντί καλημέρισαν κοιτάζοντας τον με περιέργεια και απορημένοι. Ποιος να ήταν και τι να ζητούσε άραγε στο χωριό τους. Ο καφετζής σηκώθηκε και τον πλησίασε, τον ρώτησε αν θέλει καφέ ή γκαζόζα.
«Ναι» είπε ο Σωτήρης «ένα καφέ θα τον έπινα, μέτριο».
Τους καλοκοίταξε και συνέχισε: «Τώρα εσείς θ' αναρωτιέστε από που ήρθα και τι ζητάω στο χωριό σας, ε λοιπόν να σας πω.
Είμαι απ' το Μαυροκκλήσι και ήρθα εδώ γιατί το χωριό σας θα γίνει και δικό μου χωριό. Είμαι ο καινούργιος γραμματέας της κοινότητας».
Λίγο έλειψε να πέσει το φλιτζάνι με τον καφέ από τα χέρια του καφετζή που μόλις είχε έλθει από μέσα. Τα γεροντάκια σηκώθηκαν, τον πλησίασαν και τον καλωσόρισαν με χειραψία και με υπόκλιση δείχνοντας τον σεβασμό τους. Εδώ στο χωριό μα και σόλα τα γύρω χωριά, στις μικρές κοινωνίες τους, οι χωριανοί είχαν πάνω απ' όλους τους, τέσσερα πρόσωπα. Τον αστυνόμο, το δάσκαλο, τον παπά και τον γραμματέα.
Ο καφετζής σβάρνισε μια καρέκλα και κάθισε στο ίδιο τραπέζι κοντά του.
«Δε μι λες κυρ γραμματικέ πως σι λεν;».

«Σωτήρη»
«Αα....» έκανε και ξανασηκώθηκε από το κάθισμα του, μπήκε μέσα και πήγε πίσω από το πάγκο του. Είχε χωρισμένο από το υπόλοιπο καφενείο ένα μεγάλο μέρος όπου είχε αραδιασμένα με τάξη διάφορα είδη μπακαλικής, κυρίως τρόφιμα. Στον πίσω τοίχο είχε ένα συρταρωτό παραθυράκι.
Από αυτό πήγαιναν οι γυναίκες και τα παιδιά για να ψωνίσουν.

Χτυπούσαν το τζαμάκι και ο μπάρμπα Αλέκος άνοιγε το παραθύρι και τους εξυπηρετούσε. Ήταν το καφενείο και μπακάλικο, γιαυτό στο χωριό τόλεγαν «μπακαλιό».
Μπήκε λοιπόν ο καφετζής μέσα, ακούμπησε τα δυο χέρια του στον τεράστιο πάγκο του και σιγομουρμούρισε:
«Κουτζιάμ γραμματέας ήρθι, τι; μέναν καϊβέ θα τβγάλουμι;
Για να τοιμάσου λίγου πρόχειρου μιζέ κι να κιράσου κάνα ρακί για του καλουσόρσις».
Ξαναβγήκε έξω με μια πατσαβούρα στο χέρι.
«Κυρ Σουτήρ ήπιες τουν καϊβές ε; Να τα μάσου τάδεια»
«Μάστα αλλά δεν μου είπες εσένα πως σε λένε;»
«Αλέκου».
«Κυρ Αλέκο κάτσε λίγο μαζί μου να μιλήσουμε για το χωριό, εσύ σαν καφετζής θα ξέρεις πολλά να μου πεις».
«Γραμματικέ», απαντάει ο καφετζής, το κύριε τόβγαλε τόσο ήταν.
«Θα κάτσου αλλά πρώτα θα τοιμάσου λίου μιζέ να πιούμι κάνα ρακί».
«Όχι τώρα Αλέκο, ευχαριστώ, ακόμα δεν ήλθα στο χωριό σας μη το ρίξουμε στο πιοτί, τι θα πουν οι χωριανοί;».
«Καλά λες γραμματέα, ας ταφήσουμι γιαργότιρα».
«Σουτήρ» συνέχισε ο καφετζής «θα πάνου δω παρακάτ, σικείνου του κινούργιου του δίπατου του σπίτι, κεί μένει ο πρώτους νοικουκύρς του χουριού, ου νταή Καραφεΐζς, τουν είδια που γύρσι απ του χουράφτ προυτύτερα, θα πάνου να τουν φουνάξου να έρ να σι καλουσουρίσς κιαυτός, είνι ου πρώτους αφέντς δω κιαυτόν σέβουντι κι ακούν ούλνοι οι χωριανοί».
«Πρόεδρο ποιόν έχετε στο χωριό;» ρώτησε ο Σωτήρης.
«Πρόεδρου έχουμι προυσουρινά έναν καλόν κι λουϊκό, τουν πάππου τουν Κύρου επειδής δεν ήνγκαν κόμα εκλουγές, αλλά κιαυτός τουν νταή τουν Καραφεΐζη ακούει».
Σε μια ώρα είχε στρωθεί ένα μεγάλο τραπέζι με μπόλι-κους μεζέδες και ρακί. Είχαν μαζευτεί, ο Καραφεΐζης, ο αστυνόμος, ο παπάς και αρκετοί νοικοκυραίοι του χωριού. Είπαν, είπαν και τι δεν είπαν για το χωριό, πόσοι νοματαίοι είναι τώρα, καμιά οκτακοσαριά, ενώ πριν τον εμφύλιο το χωριό μετρούσε πάνω από χίλιες πεντακόσιες ψυχές, καμιά τετρακοσαριά κοντά οικογένειες δηλαδή. Όλοι πρόθυμοι να πουν, να πληροφορήσουν τον νέο τους γραμματέα, ο ένας σταματούσε και ο άλλος άρχιζε, τα έμαθε όλα για το χωριό ο Σωτήρης. Το μυαλό του σαν σφουγγάρι ρουφούσε ονόματα, ιστορίες, ακόμα και μυστικά των χωριανών.
Κάποια στιγμή τα λόγια σώθηκαν και αυτοί κουράστηκαν, είχε σωθεί και το ρακί. Ο Καραφεΐ ζης σηκώθηκε, από πίσω του σηκώθηκε και ο γραμματέας. Έδωσαν τα χέρια, από την πρώτη στιγμή της γνωριμίας τους ένιωσαν μια αμοιβαία συμπάθεια, μια αλληλοπαραδοχή, εξ άλλου είχαν διαπιστώσει και την αγάπη τους για την ψαλτική. Και ο Καραφεΐζης ήταν ψάλτης στο χωριό όπως και ο Σωτήρης στο δικό του χωριό,
«Λοιπόν γραμματέα όπους είπαμι, πριν κιντιάσει κίνσι για του Καράκλησς μη βραδιαστείς

το στράτα, τα πράματα δεν ησύχασαν κόμα. Διαέρν στα μπαϊρια τσέτις μι κατσιαπλιάδις, κιαφνοί δεν χαρίζν κάστανα σι κανέναν. Τράβα λοιπόν για του χουριό σς, τακτουποίησι τσδλιές κια-πού Διφτέρα θα σι καρτιράμι να έρς να πιάεις δλιά στην κοι-νότητα. Γιννίθκαν ένα σουρό γκζάνια κι ούλα είνι αδήλουτα» είπε και γέλασε δυνατά.

……